

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (tiska Iv. Pr. Lampret; izdaja konsorcij „Gorenjca“; odgovorni urednik Lavoslav Mikuš).

Velja za celo leto 4 K in se plačujejo naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petil-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vln.

Štev. 3.

V Celovcu, v soboto, dne 5. februarja 1910.

Leto III.

Prokletstvo razdirajoče ošabnosti.

Odkar čutijo koroški voditelji, da ni več slovensko ljudstvo popolnoma zadovoljno z njihovo politiko, odkar vedo, da se že med ljudstvom samim pripravlja v raznih krajih močna opozicija, od tega časa ne vedo naši voditelji, kako bi take ljudi odvrnili od sebe, kako bi jih zmerjali in kako bi jih najbolj očrnili.

Najmanj, kar se predbaciva vsakemu, kdor si upa včasih še malo samostojno misliti, je to, da je liberalec. In s tem hočejo ti gospodje povedati vse, in se delajo tako, kakor bi bil to najslabši človek na svetu. Nobeden pa nam še ni povedal, kaj je pravzaprav liberalec in če ima ta beseda sploh še kakšno opravičenost.

Liberalizem je bil pred več desetletji politično, posebno pa gospodarsko načelo tiste, sedaj ne več obstoječe stranke, ki je zahtevala posebno svobodo in posebne predprave za trgovce in industrijo, in sicer na škodo malega kmetijstva, malih obrtnikov in malih trgovcev, ali pa na kratko izraženo: predprave močnejšega in bogatejšega proti slabšim in ubožnim. Od te stranke je ostalo le malo sledu in sicer med Nemci. — Ker je ta stranka svojčas sploh govorila o napredku ljudstva, je znala pridobiti zase že pred več desetletji tudi nekaj Slovencev, ki so na ta način zašli popolnoma v nemški tabor, postali sčasoma nemški nacionalci in ki so sedaj, četudi le po svojih potomcih, naši največji nasprotniki. Neumnost ali pa zlobnost je torej, če se dandanes imenuje kakega narodnega Slovenca na Koroškem liberalca in se ga tako postavi v vrsto naših svoječasnih narodnih odpadnikov.

Dokler je bilo naše narodno življenje na Koroškem še manj razvito, dokler je bilo narodnih delavcev še malo, so bili seveda vsi v vsakem oziru večalimanj istega mnenja. Kakor pa se kaka stranka bolj razvije in postane močnejša, potem je jasno, da ne morejo biti več vsi istega mnenja. V vsaki občini in če je tudi v slovenskih rokah in vsakem zastopstvu niso in ne

morejo biti vsi istega mnenja. Ravno nasprotno. Še celo slabše je, če so vsi istega mnenja, kajti vsaka stvar postane na ta način bolj zaspana.

Tako je tudi pri nas na Koroškem. V zadnjih letih se je pokazalo, da se naši voditelji puste voditi od kranjskih klerikalcev, dasiravno nam je bilo to, posebno pri preosnovi volilnega reda za državni zbor v veliko škodo. Mnogo se je upilo in grozilo, na koncu pa se ni moglo ničesar doseči. „Mir“ je bil semtertja jako mlačen v narodnem oziru. Taktika pri volitvah ni bila vedno prava i. t. d., skratka, po vseh dolinah so se našli možje in tudi duhovniki, ki niso bili vedno z vsem zadovoljni, kar se je ukrenilo iz Celovca. To sicer ni nič novega in nič hudega. A začeli so z napadi v „Miru“ na različne služne gospode. In kar naenkrat je bil vsak, kdor ni bil istega mnenja kakor vodstvo, zanič, bil je liberalec. To je seveda napravilo hudo kri. Nekaj jih je bilo, ki so rekli, takega terorizma si ne pustimo dopasti. Še več pa jih je bilo, posebno na deželi, ki so rekli, jaz pustim vse skupaj, če je tako, pa nič ne bom delal. Na ta način bi se odtujilo slovenski stvari jako mnogo ljudi. Da se to ne zgodi in da se tudi opozicija ohrani slovenski stvari, je začel izhajati „Korošec“, ki je pisan v strogo narodnem duhu, ki je povedal našim nasprotnikom marsikaj, kar jim ni mogel povedati „Mir“. Med članki je prišla včasih — ne tajimo tega — tudi kaka ostra beseda, mogoče preostra, toda krivo je temu bilo le tisto vedno zmerjanje in zabavljanje, katerega se je posluževal „Mir“.

Prišel je tudi boj radi družbe sv. Cirila in Metoda. Mi smo mnenja, da odgovarja program te družbe in da odgovarjajo tudi šole te družbe programu katoliškega političnega društva. Če je v odboru kak gospod, ki ni vsakemu všeč, še to ni nič slabega, ker se odbori menjavajo. Treba je tistim, ki družbo napadajo, družbi samo pristopiti, in lahko jo dobijo popolnoma v svoje roke. Sicer pa, če smejo nemški katoliški duhovniki biti v nemškem Schulvereinu, dasiravno ni v predstojništvu nobenega duhovnika, dasiravno so v tem društvu tudi Judi, zakaj bi bili

ravno mi Slovenci tako ozkosrčni, ko je pod streho te družbe cela Slovenija.

Toda naši prijatelji so šli še korak dalje. Priklopili so celo slovensko Koroško Šušteršičevi stranki, ki se imenuje Slovenska Ljudska Stranka in sicer še prej, predno je nam slovenskim Korošcem ta stranka kaj pomagala. Najhujše čase imamo in mnogo se nam je obetalo od te strani toda nobena obljuba se ni izpolnila. Opozarjati pa moramo tudi na to, kakšna načela ima ta stranka. Treba je samo brati nekaj števil „Slovenca“. Slovenec, ki ni njih mišljenja, to mora biti liberalec, je kakor divjačina, katero je treba postreliti in iztrebiti; kar reče tak človek, naj nima nobene vrednosti, ne sme priti nikjer v poštev in če je v narodnem oziru še tako dober. Skratka, ta stranka zahteva popolno ločitev od vsakega, ki se ji popolnoma ne podvrže. Mi in samo mi, piše „Slovenec“. Vprašamo, kam bi to prišlo, če bi tako načelo zavladovalo tudi na Koroškem?

Malo nas je in če si kdaj povemo tudi kako nasprotno mnenje, je vendar treba, da se v narodnem oziru združijo vse moči. Če bodo pa pri našem vodstvu zavladele take razmere in taka načela, kakor se jih uči na Kranjskem, potem pade nanj vsa odgovornost za škodo, ki bo iz tega nastala. — Načelo, da je treba vsakega Slovenca, če ni popolnoma istega mnenja, kakor tisti, ki slučajno vodijo politiko, ugonobiti, je ošabno načelo in razdira naše sile. Če se to načelo uveljavi tudi na Koroškem, bi bilo to prokletstvo za naš napredek.

Sokolska veselica na Trati.

V mislih domovino,
v srcu pogum,
v roki moč!

Povsem na tihem, zato pa s tem večjo vnemo in požrtvovalnostjo od strani narodnjakov, katere je zbral prvi koroški Sokol pod svoja krila, so se vršile priprave za predpustno veselico tega društva. V svesti si važne naloge, da se ima to društvo dostojno predstaviti občinstvu in to v prekrasni dvorani Narodnega doma na

PODLISTEK.

Povest iz hudih turških časov.

Spisal Ferdo Plemiš.

Konec.

VI.

Razpršili so se prebivalci gropske vasi po desnem in levem bregu navzgor ter se deloma poskrili po gozdu, deloma pa hiteli do planin, ki so se razprostirale že v onih časih na višinah ob levi in desni gropskega grabna.

Do planine je prišel proti večernem mraku tudi stari kovač Matija. Počival je med potom pogosto, nesel je pač svojega smrtno ranjenega tovariša, „hudega Janeza“ s seboj. Vrhutega si je spotjjo obvezal tudi svojo rano na čelu in rano na levi rami, ki sta bili pa obe manj nevarni. Seveda ni pozabil Matija izprati svojemu ubogemu pajdašu nevarno rano.

Tako se je precej zamudil na svoji poti in prišel je na planino, ko je že zlato solnce tonilo za zilskimi planinami ter rdečilo ponosno čelo orjaškega Dobrača.

Zganili so se vsi na planini zbrani begunci, ko so zagledali Matijo. Vsak je vedel, koliko je

on tvegat, in koliko je njegov tovariš žrtvoval, da so se oni mogli še rešiti. Hvaležnim srcem ga obstopijo. On pa položi ranjenega tovariša v rahlo travo, si sname sajasto čepico in pravi:

„Vroč dan je bil danes, ljudje. Prinesite vode zame in za tegale, ki tu leži; vrl človek je, in ne bi bilo prav, da bi šel žejen na oni svet.“

Takoj se spuste nekateri do studenca, ki izvira nižje doli. H kovaču pa pristopi sivolas kmet in pravi:

„Matija, ti si junak in junaki so tvoji tovariši. Brez vas, ne vem, kako bi se nam godilo. Grdo je bilo, da smo se poprej tako hudo ujedali med seboj.“

„Res je tako oče!“ odvrne Matija in udari v ponujeno desnico. „Ali navadno je že tako: nesreča šele družijo brate!“

„Oh, Janez; umrl bo, umrl!“ tarnale so med tem ženske ob nezavestnem mladeniču.

„Da umrl bo!“ pritrdi resno Matija, „in lepa je njegova smrt.“

„Kaj mu ni pomoči?“

„Kdo bo neki pomagal! Dobro je zadel turški poveljnik, ker on ga je. Ali veselje nad to zmago, sem mu izbil jaz iz glave s težkim svojim kladvom. Tudi on ne bo vstal.“

Prinesli so medtem vode ter jo škropili Janezu v lice in mu je nastavili na ustna. Mladenič je spregledal in z željnimi požirki izpil skledico vode. Potem se je ozrl po licih okolustojecih, kakor bi koga iskal.

V tem trenutku se prerije skozi množico deklet — Nežika.

„Janez, moj Janez, moj ubogi, ubogi Janez!“ zaihti in pade na kolena kraj njega.

„Nežika!“ odvrne on s slabotnim glasom a oči mu vsplamte v slednjem ognju. „Nežika — odpusti! Grešil sem nad teboj, hudo grešil . . . Odpusti, in bog mi bo odpustil.“

„Janez!“ ihti ona v srčni bolesti. „Ne govori tako, Janez!“

„Nežika . . . Jaz umiram . . . Bog je tako hotel, kri za kri, Nežika! Odpusti!“

„Odpuščam ti iz dna srca, saj te imam tako rada! šepetala je ona in mu objela glavo.“

„Kri za kri! povzel je sivolasi kmet ter dostavil: „Mi vsi ti odpuščamo, ker si to s svojo krvjo zaslužil nad nami in našimi otroci!“

Tedaj je privil „hudi Janez“ s slednjo močjo Nežikino glavo k sebi, globoko zdahnil, in njegovega življenja je bil konec.

Trati, v svesti si naklonjenosti domačega ljudstva kakor tudi simpatij izvenkoroških bratov, so se omenjeni rodoljubi potrudili, da čim najčastnejše izvršijo to svojo nalogo. In vsakdo je priznal z radostjo, da je to, kar se je nudilo, nadkrililo vsa pričakovanja. Že okusna in lična vabila so budila v vsakem željo, udeležiti se vselega trenutka. Prišel je 30. jannar. S skrbjo so opazovali prireditelji vreme, ki je bilo skrajno neugodno. Snega povsod na debelo, vrh tega pa je isti dan še deževalo.

Ali vzlic temu so se začeli zbirati popoldne gostje, čim dalje več, tako da je bila velika dvorana kmalu napolnjena in so morali nadaljnji udeležniki zasesti prostore na galeriji in druge sobe v gostilni. Med prišedšimi jih je bilo mnogo iz daljnih krajev, z Šmarjete, Sel, Slov. Plajberga itd., posebno častno pa je bilo zastopano delavsko društvo iz Podljudelja. Vsakemu, ki je prišel od blizu ali daleč po utrudljivi poti, se je razjasnil obraz, ko ga je pozdravila viharjoča trobojnica. In še bolj je radostno vskipelo srce pri vstopu v slavnostne prostore. Že okusno sezidana, velika, visoka in svetla dvorana sama na sebi, je zbudila v slehernem svečano razpoloženje. Še bolj pa priprosti sicer, ali z umetniškim okusom prirejeni okras. Nad odrom, kakor tudi na obeh stranskih stenah odra so razprostirali sokoli svoja krila k usmelemu poletu. Na primernih mestih okoli so bili umeščeni sokolski in tamburaški znaki. Pri vhodu, kakor tudi na pročelju dvorane so pozdravljali prišedše napisi: Na zdar! ki so blesteli tudi zvečer in po noči kot transparenti. Pa tudi po vseh stenah so bili pritrjeni napisi globoke vsebine, s finim okusom napravljeni ter z zelenjem obrobljeni, črke pa v raznih barvah. S kolikim ponosom je vsakdo čital nad odrom: Slovenec sem in kdo je več? ter: Biti slovenske krvi, bodi Slovencem ponos! Komu se ni dvignil pogum, ko je čital odločno geslo junaškega češkega bojnika iz davnine: Sovražnikov se ne bojte, na njih število ne glejte! Geslo, ki naj postane tudi naše, posebno v sedanjih, odločnosti zahtevajočih razmerah. In kako primerno je navduševal navzoče poziv: Slovenec vsaki bodi Sokol hraber, Slovenka vsaka vrla Sokolica! in: V telesu zdravem, zdrav prebiva duh. Ti in še drugi podobni napisi so budili v številnem občinstvu pogum, ponos in navdušenje, ki je žarelo vsem z lic in kateremu so dali glasno izraza ob nastopu tamburašev.

Milo je bilo gledati te vrle in gibčne mladence v jugoslovanskih čepicah. Nastopilo jih je 16. Kako so prekipevala sladka in prijetna čustva v vseh poslušalcih, ko so začeli svirati včasih vesele, včasih sladkootožne melodije! Kako so donele vsem iz srca zvoneče strune, posebno v sedanjem času, ko ni toliko skrbi in nujnih opravil z delom, ko se vse hoče še enkrat prav pošteno naveseliti pred koncem pusta. In tudi tamburaši sami, ko so videli toliko tako zvestih poslušalcev, so se vidno potrudili, da bi pokazali svoje najboljše zmožnosti, trud dolgotrajnih in vztrajnih vaj. Za spremembo so nastopili tudi pevci. Vsi so z občudovanjem poslušali, kako so tem vrlim narodnjakom doneli s polnih prs in

„Molimo možje!“ dejal je stari Matija resno, se odkril ter pokleknil ob mrtvecu. In odkrili so se možje in pokleknil so. In marsikateri še od turške krvi rdeča roka se je sklenila k molitvi. In molil je Matija naprej in možje za njim. Izveličarjevo molitev

„— — — temveč reši ga vsega hudega!“
„Amen!“

* * *

Prišli so zopet mirnejši časi in solnčni dnevi v lepo koroško deželo. Tedaj so se vrnili vaščani v svoje vasi. In pokopali so v boju padle, sovražnike in svoje, in nad prve so položili kamen in nad druge zasadili križ.

Kako je bilo dalje z Nežiko, in kako je prebolela dvojno izgubo; tega ne vem. A ko premišljam in ugibam o nadaljni njeni usodi ter se spomnim, koliko prenese junaško človeško srce, ni me strah za njeno življenje. Tudi ona je našla svojo pot, ki pelje do večne noči, do nemotenega miru.

In tu neha povest iz hudih turških časov.

krepkih grl ubrani glasovi. Občudovalo jih je splošno vse, ker so po tako kratkotrajnih vajah nastopili s toliko dovršenostjo.

Tako se je torej zabavni del vršil v popolno zadovoljnost vseh. Vsakdo je vedel hvalo požrtvovalnim prirediteljem, br. starosti in tajniku Sokola, ter spretnemu pevovodju g. Preku. Ta dovršen nastop in krasno uspela veselica jim bo gotovo v izpodbudo k nadaljnjemu trudu. Tudi blagajna se je povoljno obnesla, kajti vstopnina, ki se je pobirala v prid nabave telovadnega orodja, je dosegala nepričakovano visoko vsoto in mnogi so jo preplačali. Na tem mestu nam je s hvaležnostjo omeniti tudi darila, ki jih je Sokol sprejel iz Gorice, namreč od gpce. Fonove 10 K, ter od blagajnika goriškega Sokola 25 K z iskrenim navduševalnim pismom.

Izborna je postregel občinstvu tudi novi, vrlo narodni gostilničar.

Po končanem sporedu pa se je zavrtil poskočni svet v veselem kolobarju. Pete so se vzdigovale pri milih zvokih tamburic kar same in še starejši ljudje so z veseljem gledali vrteče se pare. Zabava se je vršila do pozne noči in ranega jutra. Le težko so se posamezniki ločili iz veselega kroga s čustvom zadovoljnosti, da so se udeležili tako neprisiljene domače, slovenske zabave in to prvič v prekrasnih prostorih Narodnega doma, ki bo služil v ponos celemu slovenskemu Korotanu. Upravičeno so na njega ponosni glinjski narodnjaki, ki so ga postavili z lastnimi sredstvi. Naj se zaletava še tako zlobna zavist nasprotnikov v njega, ob njegovih trdnih stenah se bo razletela v nič. V njegovih prostorih pa se bo vkljub vsem viharjem netila in gojila tembolj ognjevito narodna zavest.

Dopisi.

Medborovnica. V zadnjem času so se godile pri nas zanimive stvari, ki so postavile v pravo luč razmere v bankerotni nemškutarski stranki. V znamenju bližajočih se občinskih volitev prskajo in iščejo ti ljudje, kje bi se mogli najbolj prijeti, da vzbudijo proti dosedanemu občinskemu zastopu v ljudih nezaupanje, pri tem pa pozabijo, da imajo sami prav debelo za ušesi, vest jih peče, kajti namesto uspehov vse le poka, čudno poka. Nemškutarska prebrisanost, oziroma zabitost in nesramnost se je postavila zopet enkrat pred zrcalo — od spredaj je bila lepo »nabiksana«. a vzadi je grozno smrdela. Vedno se kriči, kako slabo je gospodarstvo v medborovski občini, a oglejmo si tale dogodek: Dne 9. januarja t. l. je napravila medborovska požarna bramba tombolo, za katero se je nabiralo po vsej okolici dobitke, reklo se je, da gre čisti dobiček za nabavo nove brizgalnice, in zato so ljudje radi darovali kaj ter tudi sami prišli v obilnem številu. To je vse hvalevredno! Da se pa vse lepo pripravi in uredi, se je izvolil poseben komite (odbor), ki naj bi tudi na večer prireditve skrbel za red. Do tod se je vse dobro obneslo, tudi komite je bil »polnoštevilno« zastopan, kajti vsak se je prinesel s celo družino. Tombola se je vršila, a tudi komite se je pošteno potrudil. Jedel je mastne pečenke ter pil toplo vino na račun nove brizgalnice, ki je skoraj cela šla po lačnih in žejnih grlih. Nazadnje nekateri pametni člani opozorijo načelnika požarne brambe na to »ofcet«, katero ta takoj ustavi. Ko komite čuje, da nič ne dobi več, se hudo razjezi. Neki »sotrudnik« zgrabi celo svojo čepico ter jo večkrat zažene v načelnika. Nastane grozen hrup, pred katerim se večina ljudij umakne dičnemu komiteju, ki se je še drugi dan grazil nad načelnikovim nastopom, upajoč, da bo v kratkem zopet kaka prireditev za nabavo nove brizgalnice. Tako je toroj gospodarstvo, s katerim hotejo rešiti hinavski nemškutarji našo slovensko občino, ki si je pod slovenskim županstvom ugledila razorana pota, po katerih je šla pod brezvestnim nemčurkim gospodarstvom v propad. In taki ljudje, ki na tako nesramen način razpolagajo s težko zasluženim in žrtvovanim kmetiskim in delavskim denarjem, si hočejo potom obrekovanja dobiti občinske vaje v roke?

Prevalje. Dragi g. urednik! Se boste gotovo čudili, da se sedaj v vsaki številki „Korošca“ oglasim, če ravno sem podurednik „Štajerca“. A moj kreteser me vedno in vedno preganja ker pravi — sicer samo Vam na uho povem — je boljše, če se do prihodnjih volitev naše slovenske posojilnice držim Slovenca. Dokler se bodem pa še malo bolj nemško naučil, da bom bolj znal, tajčat ali po nemško seno nosit to je — Heul at. A tudi velika hvaležnost me žene do tega, da se uglašam. Nedavno me je glava hudo bolela. Vse mi je hotelo se pretgati, vsi možgani, ki jih itak nimam veliko, so mi hotele zgoreti. Meni se dozdeva, da sem imel „cimperl“ v glavi. Vsi so mi svetovali, žena, otroci, znanci in prijatelji, eni pelin drugi mrzlo repico, toplo vodo, ribji in črni olj, vodo od sv. Poldija i. t. d., a nič ni pomagalo. Vročica je postajala večja in večja, žeja

je bila neznanska. Sedaj sem si pa privezal okolu glave „Korošca“. In glej! Čudom čudi! Odgnalo mi je cimperl! Tako sem bil vesel, da bi bil daroval sv. Poldiju čisto en nov krabat, ko bi bil on v naši fari patron. A žalibog to ni. Sedaj sem samo jaz. Nešetokrat sem že rekel, da bi se vsaj en oltar postavil v cerkvi za mojega patrona a nič ne pomaga. Kar sline cedim veselja kadar se spomnim na to, kako bi klečal Poldi pred svetim Poldiju in en čisto nov krabat v rokah. Hajd! Kar zasukal bi se okol oltarja od same radosti kakor okol moje... Oko se mi rosi, kadar se spomnim tistih časov in točno zapojem pesem:

Kdaj ste prišli? Kam ste šli!
Časi lepi in veseli,
ko smo še z dekletami
ljubkovali in peli.

Srčni pozdrav Vaš

Poldi Binschön iz fare.

Glinje. Načeloma se z nemčurji nočemo pretekati: ljudje, ki izdajo svoj jezik in tako plujejo v lastno skledo, so zmožni vsake, še tako ostudne lumparije. Resnice sploh ne poznajo, laž in obrekovanje je njih edino orožje v boju proti poštenim in zanesljivim možem. Zato smo bili in ostajamo ranjeni, da breznačajni nemčurji niso vredni naše pozornosti. Naj nas obrekujejo in zmerjajo, saj bi bilo grdo, če bi nas hvalili. Toda neko stran naših nemškutarjev moramo vendar pokazati širši javnosti v pravi luči. Dosedaj so napadali v svojih smrdljivih cunjah le naše najbolj ugledne, vsega spoštovanja vredne, značajne moze, kateri so odgovarjali na take čenčarije edino primerno, to je z zaničevalnim posmehom. V zadnjem času pa so se spravili — kar je za to sodrgo zelo značilno — na naše, po svoji revščini itak dovolj udarjene občinske ubožce. To je višek nesramnosti in brezvestnosti. Občinski ubožci so itak dosti tepeni, ker so odvisni le od milodarov dobrih ljudij. In sedaj pridejo ti brezvestni nemčurji in še z teh revežev norca brijejo! Vsak poštenjak bo odločno obsodil tako nesramno početje. Noben človek, tudi največji bogatin ne ve, kam pride. Saj tudi na priuier Sihota na Trati ne ve, kako se mu bo še godilo na svetu. Morda čaka tudi njega usoda tistih, s katerih se njegovi pristasi sedaj tako radi norca delajo. Ne želimo te usode prav nobenemu človeku, povdarjati le hočemo, da tudi nemčurjem še ni odbila zadnja ura. Sicer se je Sihota že dosti klatil po svetu, noben domačin ga v tujini ni maral, zato ker je bil preveč razmazan in se šel zmirom med visjo gosposko. Pustimo mu to veselje, naj se postavlja z »Perštl-nom« kakor hoče: z mirnim srcem lahko rečemo, da so nam občinski ubožci ljubši, kakor taki razmazani babači. Poskrbelo se bo za to, da bodo še četrtič šli »posebnjano« domov, kakor so šli že trikrat. Pošteno in zavedno ljudstvo bo izreklo nad nemškutarskimi škodljivci in obrekovalci svojo obsodbo.

Slov. Plajberg. (Učitelj zamuja šole.) Nejasno nam je, kako da tu od 10. januarja naprej tri dni ni bilo šolskega pouka, čeprav se prej prav nič ni povedalo in tudi med tem časom ni prišlo nobenega poročila, da šole ne bo. Naši otroci so torej vsakokrat zastoj napravlili dolgo pot v slabem vremenu. Ali sme učitelj kar tako meninich tebinich izostati? Čeprav smo v gorah doma, pa vendar ne bomo trpeli, da bi se z nami in našimi otroci, tako milostno z visokega dol ravnalo. Za danes samo toliko, če bo treba, pa ostrejšje.

Tinje. (Junska dolina.) Na naši šoli se je hotelo popolnoma odpraviti slovenski jezik. Kdo je delal na to, to je dobro znano. Zdaj se je uvedel zopet oficijelno „Abecednik“. S tem jo je pa tudi dobil zagrizeni sovražnik našega jezika po rožičkih.

Prevalje. Naš očka Poldij so brez moči. Zeleni postajajo vsak dan bolj, akoravno staro sadje le rmeni in se pobeli. V glavi se jim vrti, in tema se polega na možgane, med tem ko bo kmalu razsvetljala Prevalje in Guštanj električna luč gospoda Franca Lahovnika, našega rojaka.

Kapla ob Dravi. (Pogreb.) Dne 29. m. m. smo nesli k zadnjemu počitku starega Helfarja na Strugi. Umrl je v 80 letu po daljšem bolehanju. Slavnosten pogreb in nepričakovano številna udeležba pri istem pričajo, koliko spoštovanje in priljubljenost je užival ranjki daleč naokoli. N. p. v m.

Mohlčje. Slovensko učiteljica je morala med nemške butelne, zato, da je bil tu prostor za čez „grenco perštelano“ nemškutarico. Gotovo škandal! Pa k temu škandalu je moral priti še drugi. To nemškutarico je imenoval deželni šolski svet zdaj za učiteljico — ne da bi bil razpisal mesto. To seveda zato, da bi ne kompetirala sem kaka Slovenka. Tako naj svet vidi, kako delajo naše šolske oblasti Slovencem nasproti.

Borovlje. Naš rojak, g. dr. France Mišic, je dovršil dne 28. januarja na c. kr. Karola-Franca visoki šoli v Gradcu svoje sposobnostne izpite za poučevanje grškega, latinskega, slovenskega in nemškega jezika. Iskreno častitamo!

Sele. Pri nas je prileten mož, kateri je pro-rokoval, da bode od božiča do svečnice kopno, potem pa da bode padlo veliko snega. Pravi, da stoletni koledar tako kaže. No, res jo je skoro zadel. Ob božiču je prišel jug in vzel je ves sneg.

Svoje zdravje

zadobite! Vaša slabotnost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, kite postanejo močne. Vaše spanje zdravo, zopet se boste dobro počutili, če boste rabili pravi Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“. Tucat za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje ga le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg šte. 257 (Hrvaško).

Imeli smo potem lepe in kopne dneve. Do svečnice pa ni ostalo brez snega. Dobili smo ga že sredi prosinca toliko, da bi nas skoro čisto zapadel. Da, lahko rečemo, da ga imamo edeninpol metra.

Beljak. (Čedne razmere to!) Pred prilično enim tednom je prišel v deželni zbor v razpravo predlog glede ustanovitve deželnega kulturnega sveta. Ta deželni kulturni svet bi imel v svojem področju vse kmetijske zadeve cele dežele. Storit bi moral vse, kar je v posameznih krajih in dolinah treba storiti za povzdigo kmetijstva, in biti obenem nekaj posredovalec med vlado in prebivalstvom glede kmetijskih potreb, dajati podpore itd. — Razume se, da je to jako važna reč, ki je bila v razpravi že lansko leto. Takrat so krščanski socialci predlagali, da naj bo poslovni in občevalni jezik tega kulturnega sveta — „Landeskulturrat“ — nemški. In kar so „pravični“ krščanski socialci predlagali, so seveda potrdili vsi drugi Nemci. Pa to ni bila edina krivica, ki se je Slovincem zgodila s tem predlogom; bile so še druge in sicer na ta način, da bi Slovenci v tem kulturnem svetu sploh ne prišli do zastopstva. Ker pa nemška nacionalna drevesa ne segajo do neba, se vlada ni upala te, v prejšnjem zasedanju sklenjene postave predložiti cesarju v odobritev. Vlada je namreč mislila, če pripustim to na Koroškem, bodo ravno tako, kakor postopajo Nemci proti Slovincem na Koroškem, postopali Slovenci proti Nemcem na Kranjskem, Goriškem itd. ali pa Čehi na Češkem, kar bi bila zopet nova prilika, za narodnostne prepire. In tako je morala priti ta postava letos še enkrat pred deželni zbor. Nemci so vedeli, zakaj se je postava vrnila in vendar je vodja kršč. soc. g. župnik v Št. Vidu, Walcher, zopet stavil predlog, da mora biti poslovni in občevalni jezik samo nemški. Zakaj se ta stranka imenuje krščansko-socialna, ne razumemo. Ali je taka krivica krščanska ali socialna, t. j. dobra za ljudstvo? ne vemo in nam ne gre v glavo. In da tako stvar zahteva še posebej župnik, ki bi vendar moral vedeti, kaj je krščanska pravica, se še bolj čudimo. Če so že ti gospodje tako krivični, kje pa naj potem iščemo pravico. Seveda bi bili vsi Nemci radi podpirali ta predlog, toda bali so se, da ta postava zopet ne bo odobrena od cesarja in niso vedeli, kaj bi začeli. Večina nemških nacionalcev je bila proti predlogu. Samo celovski g. župan dr. Metnitz, ki se vedno hvali, kako je Slovincem pravičen, se je zopet izkazal in je stavil pozneje samostojen predlog iste vsebine. Ko pa je videl, da ne prodre, ga je raje umaknil in ostal je samo Slovincem sovražni predlog kršč. socialca g. župnika Walcherja. Ta predlog pa je ostal v strašanski manjšini, ker je dobil samo 3 glasove. In čujte, kdo je vse za to glasoval: seveda g. župnik Walcher, dalje nemški krščanski soc. kmet Kramphl iz lavantinske doline in pa — — slovenski poslanec Ellersdorfer!!!

Ali je svet že kaj takega videl? Poslanec, o katerem so trdili naši voditelji, da je izvoljen na slovenskem programu, nas Slovence blamira pred celim svetom s tem, da sam glasuje za strupen nemški predlog, za katerega niti nemški nacionalci niso glasovali. „Koročec“ je svoj čas opozarjal na to, da naj gosp. Grafenauer vendar pazi na svojega tovariša, in kako so bili pri „Miru“ užaljeni! Sedaj pa se je pokazalo, kako prav je imel „Koročec“. Nemški časopisi so prinesli to novico debelo tiskano in zraven še pripomnili, da poslanca Grafenauerja ni bilo pri tej seji. Lepe reči znamo še doživeti, če se bodo naši poslanci bratili s tako „pravičnimi“ kršč. socialci.

Iz Šmarjete v Rožu se nam piše: Krasni »dom« naše posojilnice na Trati mora biti v ponos vsem Slovincem v Spodnjem Rožu. Odlični možje, ki že toliko let vodijo hranilnico na Trati z obudovanja vredno spretnostjo in uzornostjo v korist ubogega kmetškega in delavskega ljudstva v Spodnjem Rožu, v resnici zaslužijo naše spoštovanje in zaupanje. Želimo le to, da bi narodno delovanje postalo vedno in vedno bolj živahno in da bi se kolikormogoče osredotočilo v posojilniškem domu na Trati. Oklenimo se torej vsi novega doma, pristopajmo k društvom, ki imajo svoje prestore v tem domu in delujemo tako po svojih močeh za svoj gospodarski in narodni napredek. Naše geslo bodi: Oklenimo se Slovencev, nemčurjev pa se izogibajmo. Slovenci skrbijo za nas, nemčurji za gospodo. Slovenci so naši prijatelji, nemčurji naši nasprotniki. Stopimo toraj v vrste domačinov-Slovencev, kjer bomo vselej in povsod našli zvesto prijateljstvo in pravo pomoč.

Apáče. Dne 24. prosinca smo pokopali po domače Buteja. Imel je sušico ali dero. Pogreb je bil kljub temu, da je bilo toliko snega, da se ni moglo nikamor, veličasten. Rajni je bil načelnik šolskega sveta. Svojčas je bil tudi občinski svetovalec. Počivaj v miru!

Glinje. Borovski »Sokol« se prav lepo razvija in skrbi tudi za to, da družabno življenje Slovencev v spodnji Rožni dolini ne zaspi; ravno tako uspešno deluje tudi tamburaško društvo v Borovljah, katero smo imeli zopet priliko slišati dne 30. prosinca v posojilničnem posloppu na Trati. Ta dva društva sta jako delavna in nekako ognjišče na-

rodnega delovanja, kakor so posojilnice v Borovljah in v Glinjah ognjišče gospodarskega delovanja Slovencev v Spodnjem Rožu. Zato se res čudimo, da jih politično društvo v Celovcu tako sovraži. Ko so prosili za podporo, je niso dobili. Govori se, da je rekel pri tej priliki dr. Brejč: »Tem liberalcem nič ne damo«. Mi na deželi ne poznamo nobene razlike, mi smo Slovenci, pa je; če hočete biti v Celovcu kaj drugega, ste lahko, a nas to ne briga. Samo to Vam povemo, ne dražite naših ljudi po nepotrebnem. Prišlo bodo volitve, in se utegne zgoditi, da bo marsikateri Slovenec, katerega zdaj zmerjate in odivate od sebe, pustil vas in vašega kandidata na cedilu.

Doberlaves. Obupal je v življenju po domače Vokar v Oselni vasi. Pokojnik je bil premožen in spoštovan kmet. Bil je že prileten. V zadnjem času ni bil prav zdrav pri glavi in se mu je gotovo zmedlo. Usmiljenja je vreden on, kakor vsa družina! Bog mu bo gotovo milostljiv.

Mohličič. Kakor menjavajo dandanes druga velika posestva gospodarje, tako je menjava tudi naš grad ali hof. Zadnji posestnik je delal s tožbami venomer neprilike. Novi posestnik bode napravil prevoz čez Dravo. Menda misli tudi vpeljati gospodarstvo z mlekom. Imeti misli največ le krave in prodajati mleko v Celovec. Kako mu bode kaj šlo?

Narodne zadeve.

Izjava. »Slovenski Narod« je kritiziral delovanje, oziroma uspehe političnega društva na Koroškem. To je porabil »Mir«, da napada mene v štev. 4. t. l., dasiravno nisem jaz tega članka pisal, in mi predbaciva, da za Slovence in zase vlagam pri sodiščih nemške vloge. Ker je »Mir« že parkrat pisal o meni neresnico, da ne rečem laž, ne morem več poslati naravnost njemu popravka in izjavljam torej tukaj, da je to zopet neresnica. Jaz delam vloge v jeziku, v katerem je pravilno in v katerem se mi naroči. Ravno tako tudi v svojih lastnih zadevah, v katerih pri nemških sodiščih gotovo ne bom vlagal slovenskih vlog, ker mi iste takoj zavrnejo. Mogoče pa je, da je moja pisarna vložila v mojem imenu tudi pri dvojezičnem sodišču kdaj kako nemško vlogo. To pa bi se moglo zgoditi le v času, ko so se menjavali uradniki moje pisarne, ne da bi bil jaz to med večjim številom vlog opazil, kakor se pripeti tudi drugim pisarnam v enakem oziru še kaj hujšega. Jasno pa je, da se me ne napada po »Slovincu« in »Miru« radi kake vloge, ampak radi tega ker sem nekaterim gospodom kot drugi slovenski odvetnik v Celovcu napoti. Kdor me pozna, ve, da meni za svoj narodni značaj ni treba iskati potrdila pri tistih, ki me v »Miru« napadajo, ve pa tudi, in to gotovo dotično gospodo še bolj boli, da mi taki napadi čisto nič ne škodujejo; moja pisarna vživa namreč, hvala Bogu, vedno več zaupanja med vsemi sloji naroda, kar je meni najboljše zadoščenje za tako nepotrebno bevsanje nasprotnega časopisja. Glede narodnega delovanja pred raznimi oblastmi sem pa mnenja, da se ne sme delati z njimi reklame, kakor se to drugod morda večkrat zgodi, ker vem, da nam taka reklama takoj to odje, kar smo si priborili.

Dr. Ferd. Müller, odvetnik v Celovcu.

Pri c.kr. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku so menda znoreli. Sedaj so izdali legitimacijske listke za uslužbence c. kr. avstrijskih drž. železnic v nemškem in — madžarskem jeziku. Slovenskih — bognečaj!

Zastopniki v državnem zboru po narodnosti. Zanimivo je vedeti, kako so razne avstrijske narodnosti zastopane v državnem zboru na Dunaju. Je tam 225 Slovanov, 230 Nemcev, 18 Italijanov, 4 Rumuni in Židje. Ti 4 Židje namreč pravijo, da so židovske narodnosti. Židov pa, ki drže ali z Nemci, ali s Poljaki, ali s Čehi, je v drž. zboru še več. Vseh poslancev v drž. zboru je zdaj 513; 3 sedaj manjkajo, ker bi jih biti moralo 516. Od Slovanov je 106 Čehov, 80 Poljakov, 32 Rusinov, 24 Slovencev, 13 Hrvatov in Srbov. Slovanov je v Avstriji 16 milijonov, Nemcev samo 8 milijonov, in vendar imajo 5 poslancev več ko Slovani.

Dvojezična spričevala, katera ima v založbi nemška tvrdka Leon v Celovcu so polna napak. Človek se čudi da se celo na takšnih uradnih tiskovinah pripeti, da pravilni slovenski jezik brezpomembne napačne spakedrane besede žalijo. Slovenski krajni šolski sveti! To si zapomnimo!

„Gr. Tagblatt“, nemško-protestantovski list, piše: »Slučaji, da sodelujejo duhovniki pri podružnicah nemškega Schulvereina, niso redki, in tudi množiča se darila pričajo, da je večina

nemških duhovnikov naklonjena obrambnemu delu. Nedavno na Dunaju umrli duhovnik K. Friedrich je zapustil Schulvereinu vsoto 200 kron in duhovniki dunajske Schottenske gimnazije so darovali za Roseggerjev fond 330 kron, samostan Melk je daroval 200 K in opat tepleškega samostana Helmer je dosegel pri svojem okrajnem zastopu 4000 K za Roseggerjev fond. — Sicer imajo katoliški Nemci svoj »Katoliški Schulverein«, vendar podpira mnogo nemških duhovnikov nacionalni nemški Schulverein, ki je v bistvu in po vodstvu liberalen, kakor bi rekli naši voditelji. Mi vemo pa še več; v tem nemško-nacionalnem društvu niso združeni samo nacionalci in klerikalci, temveč tudi protestanti in Judi. Nemški katoliški duhovnik sme torej podpirati tako društvo, ki nima nikjer v svojem programu, da bi vzdrževalo šole na podlagi versko-nravne vzgoje. Naša obrambna družba sv. Cirila in Metoda pa ima to v svojem programu, ima celo šole, kjer so učiteljice nune in vendar naši koroški voditelji vsakega prekolnejo in zmerjajo z liberalcem, ki dela za to prepotrebno našo družbo, edino šolsko družbo, ki obsega cel slovenski svet. Naj vendar že enkrat pri Nemcih uvidijo, kako ti postopajo in kako se tam katoliški duhovnik čisto nič ne sramuje podpirati to, kar podpira nemški Jud. Bržkone pa bomo zastoj čakali, da bi se ti gospodje kdaj poboljšali.

„Mir“ in učitelji. V zadnjem »Miru« je napaden neki nadučitelj. Mi ne vemo, kdo je ta in seveda tudi ne vemo, ali je tak napad res zaslužil, ali mislimo pač, da se morajo pretehtati prej vse okoliščine, preden se izreče taka sodba. Sicer pa povemo kar javno, da odrekamo »Miru« zmožnost, da bi vzgajal učiteljstvo k narodnosti.

Kje je vaša narodnost? Mariborski škof Napotnik je naberačil od ubogih Slovencev 6400 kron in je podal iste društvu: »Der katholische Universitätsverein in Salzburg«. Od ubogih Slovencev, ki potrebujejo samo vsako kronco tako krvavo je naberačil ta denar in ga je poslal v nemško deželo (Salzburg) nemškemu društvu.

„Lovec“. List, ki je namenjen lovcem in se imenuje »Lovec« je začel izhajati v Ljubljani. Na ogled dobi vsak kako številko, kateri pošlje svoj naslov na: Upravištvo »Lovec« v Ljubljani.

Svetovna politika.

Zaradi jugoslovanskega ministra so bili zaupni pogovori med jugoslovanskimi in nemško-nacionalnimi poslanci. Uspeh je baje to, da bo imenovan neki višji hrvatski uradnik za ministra in bo imel nalogo, skrbeti za interese Dalmacije.

Finančni minister Bilinski je nastopil proti praški družbi za industrijo železa in njenemu centralnemu ravnatelju Kestraneku, ker se je ta družba baje posluževala raznih mahinacij, da je plačevala manj davka, nego bi ga bila morala po svojih dohodkih. Kestranek je na to obdolžil Bilinskega, da dela to le iz maščevanja, ker je hotel, da bi bil Kestranek spravi Bilinskijevega svaka v upravni svet in mu tako pomagal do mastne rente, česar pa Kestranek ni hotel storiti. Bilinski je izjavil, da je to neresnično, Kestranek je pa objavil izjavo, da ima pismene dokaze za to. Vsled tega se pričakuje senzacionalen proces radi žaljenja časti.

Rekonstrukcija kabineta je, kakor smo že nakratko poročali, napovedana za najbližjo dobo. Iz vseh dosedanjih vesti je bilo razvidno, da gre zopet za nekaj provizoričnega. Sedaj piše nemško-nacionalna korespondenca, da hoče ministrski predsednik brez obzira na to, kakšen uspeh bo imelo češko-nemško pogajanje, v prvi polovici februarja preosnovati vlado. Ne misli se pa na parlamentarni kabinet, razven če bi se v zvezi s češko-nemško spravo dal doseči točno določen delavni program za državni zbor. Skoraj gotovo je, da ministrstvo, kakor je sedaj sestavljeno, ne pride več pred parlament. Tudi je bržčas izključeno, da bi se do tistega časa odstranile zapreke, ki še ovirajo sestavo koalicije za delo v državnem zboru. Zato se misli na provizoričen uradniški kabinet, ki je pričakovati v prvih dneh februarja.

Angleške volitve so skoraj končane. Izvoljenih je 271 konservativcev, 272 liberalcev, 40 članov delavske stranke in 80 Ircev. Voliti je le še 7 poslancev, tako da se končni rezultat ne more močno izpremeniti. Liberalci sami zase ne bodo imeli take večine, da bi mogli z njo vladati. Delavska stranka jih ne bo mogla podpirati v vseh vprašanjih, odvisni bodo torej od Ircev, ki so jim pa tudi v raznih vprašanjih nasprotni. Najverjetnejše je torej, da bodo v razmeroma kratkem času, morda že v par mesecih zopet nove volitve.

Kriza na Norveškem. Ministrski predsednik Knudsen je z ozirom na izid zadnjih volitev podal demisijo. Kralj jo je sprejel.

Gospodarska vprašanja.

Dolg avstrijske države znaša 10 milijard 337 milijonov 900 tisoč kron.

Mednarodna razstava v Argentini. Meseca junija t. l. se vsi v Buenos Airesu mednarodna razstava za poljedelstvo, in sicer kot proslava jubileja stoletne neodvisnosti argentinske republike. Argentinski trg postaja vedno važnejši, in zato se razni narodi kosajo med seboj, da bi svoji trgovini tudi v Argentini pridobili tal. Trgovski in industrijski narodi in države, kakor: Angleži, Francozi, Avstrijci, Nemci, Italijani in Zvezne države so naznanili oficijelno udeležitev na razstavi in so si že tudi zagurali potrebne prostore. Argentinska vlada je naročila svojemu generalnemu zastopniku v Evropi za razstavo, da lahko zglasijo razstavljalci oficijelno priglasenih narodov svojo udeležbo do 1. marca, da bo reprezentacija njihovih dežel tem večja. Natančnejša poročila o razstavi in določila o udeležbi daje vsak argentinski konzulat ali pa generalni komisar v Berlinu. Za razstavo je priglasenih že mnogo avstrijskih trdk, zlasti onih za poljedelske stroje.

Direktni davki v Avstriji l. 1907. Statistična centralna komisija je objavila pregled direktnih davkov, ki so se plačali l. 1907. Realni (zemljski in hišni) davek je znašal 154.215.443 K, pridobnina 97.748.566 K, osebna dohodnina 65.295.838 K, rentnina 12.731.548 K, davčne izvršilne pristojbine z zamudnimi obrestmi 3.774.126 K, skupaj 334.765.521 K. L. 1906. so pa znašali direktni davki: realni davek 150.956.592 K, pridobnina 90.482.947 K, osebna dohodnina 60.801.100 K, rentnina 11.781.860 K, izvršilne pristojbine in zamudne obresti 3.513.157 K, skupaj 317.535.656 kron. V ubožnejših delih države prevladuje realni davek, dočim izkazuje na primer Nižje Avstrijska le 31 in Češka 45 odstotkov skupnih direktnih davkov. V Istri znašajo realni davki 61 in v Dalmaciji 65 odstotkov skupne vsote direktnih davkov. Na Nižje Avstrijsko odpade skoro polovica osebne dohodnine, kar je verjetno, ker je na Dunaju največ bogatašev in uradnikov.

Državne podpore za živinorejo. Pet milijonov kron se ima porabiti na leto za povzdigo naše živinoreje. Kakor pišejo, se bo teh pet milijonov razdelilo na posamezne dežele po številu glav goveje živine, ki se redijo v posameznih kronovinah. Po tej razdelitvi odpade na Kranjsko 133.000 K, na druge dežele pa, in sicer na Štajersko 378.000 K, na Koroško 138.000 K, na Goriško in Gradiscansko 40.000 K, na Istro 31.000 K, na Trst z okolico 2500 K, na Dalmacijo 57.000 K, na Tirolsko 223.000 K, na Nižje-Avstrijsko 319.000 K, Gor.-Avstrijsko 309.000 K, na Češko 1.187.000 K, na Moravsko 415.000 in na Galicijo 1.429.000 K.

Huda ura.

Po celi zapadni in južni Evropi so imeli zadnje dni silno slabo vreme, ki je povzročilo po Francoskem, Španskem in Italiji velikansko škodo in mnogo nesreč. V Parizu so imeli, kakor v mnogih drugih francoskih krajih, veliko povodenj.

Pričakujejo, da se bo narastanje vode ustavilo šele čez 24 ur ter da bo začela voda potem upadati, če ne bo novega deževja. V Parizu skoro vsako uro preplavi voda nove vrste hiš in cest. Policija zahteva od prebivalcev ogroženih ali deloma preplavljenih stanovanj, da jih zapuste, toda ljudje se branijo. Okoli 4000 telefonskih zvez v Parizu je pretrganih, tudi zveze z zunanjim svetom večinoma ne delujejo.

Grozen vihar je razsajal po Španskem. Blizu Valencije je bilo razrušenih več hiš. Več ribiških bark se je potopilo. V Novari je snežni vihar dohitel več oseb, ki so zmrzile. Promet na železnici je ustavljen. Vihar je razdejal tudi več hiš blizu Barcelone in tudi tam je železniški promet ustavljen. V Bilbao meče morje na kopno ostanke razbitih ladij.

Viharji in povodnji v srednji in južni Italiji še vedno trajajo, ne da bi kaj pojenjali. Posebno je prizadeta tirenska obal. Promet v pogorju, kjer močno sneži, je na mnogih krajih pretrgan. Na ligurski obali so viharji morski valovi poplavalili in podrli več hiš v krajih Rizza in S. Štefano. Prebivalci so se mogli še pravočasno rešiti.

Visoka plima je v San Remo in v okolici napravila veliko škodo. V San Stefanu so vse hiše v nevarnosti. V Rivo Ligure se je zrušila ena hiša, druge so pa poškodovane. Prebivalstvo je zapustilo vse hiše ob morju. Cesta, ki veže obe vasi, je v razdalji 15 m popolnoma razdejana.

V Žepčah v Bosni se je 20. t. m. pojavil silen vihar, ki je raztrgal in raznašal kmečke kočice ter razkrival hiše. Takega viharja ni bilo več desetletij, ker je kraj prej strani zavarovan s pogorjem.

Vihar je porušil novozgrajeno opatijsko zidovje ob pristanišču. Pri Sv. Jurju je tudi porušeno ob obrežju tako novozgrajeno zidovje in je ondi škoda 30.000 kron.

V gostilni na zgornji gorski cesti čez Veliki St. Bernhard je velik snežni plaz zadušil gostilničarja. Spal je v postelji, ko je pridrl plaz, udril okna in napolnil sobo s snegom. Vsled pomanjkanja zraka se je v postelji zadušil.

Pariz, 27. januarja. Povodenj v Parizu je vedno večja. Voda je zopet narastla za 60 cm tako, da je na nekaterih mestih že 9 m visoka. Promet je povsod onemogočen. Voda je udrila že v mestno hišo. Muzej v Louvru je v veliki nevarnosti. Tudi iz okolice prihajajo jako vznemirjajoče vesti. Vse kaže, da se bo voda Marne združila z vodo Seine. Bati se je, da voda naraste še za en meter. Mnoge jetnišnice in bolnice so tudi že pod vodo. Veliko paniko je povzročilo, ker so se podrli obrambni zidovi okoli kolodvorov. Listi opozarjajo prebivalstvo, naj pije iz vodovoda samo prekuhan vodo, ker se je bati, da se legar epidemično razširi. Listi označujejo velikansko povodenj kot narodno nesrečo, kakršne na Francoskem ni bilo, kar svet stoji in ki vse dosedanje prekaša. Po ulicah gospodarijo apasi, ki so udrili iz svojih podzemskih skrivališč in je proti tem roparjem morala nastopiti celo kavalarija. Pretresujoči prizori so bili v zaporih justične palače posebno v ženskem oddelku, in v bolnicah, kjer imajo blazne.

Pariz pod vodo. Pariz, 28. januarja. Sena je še narasla, povodenj se je v mestu in okolici močno razširila. Nemško poslanstvo so morali izprazniti, ker je bivanje v njem postalo nemogoče. Lionska železnica vozi le do Maisono Alfort. Vas Mortmely so prebivalci zapustili. V Villart pri St. Etienne se je vsled povodnji podrlo neko poslopje in zavulo več delavcev. Dva sta mrtva, trije so ranjeni. Boulevard Berthier in obrežje des grads Augustins je popolnoma pod vodo. V okraju Gard narašča povodenj. V Savenah sneži močno.

Pariz, 28. januarja. Promet čez mostova Solferino in des arts je radi nevarnosti prepovedan. Trg pred palačo Bourbon (parlament) je ves poplavljen. Poslance so morali nositi v zbornico. Ker je vsled povodnji mnogo tovarn zaprtih, je nad 100.000 delavcev brez dela. Žvil že primanjkuje, draginja velikanska. Pred nekaterimi pekarnami so bile burne demonstracije radi podraženja kruha.

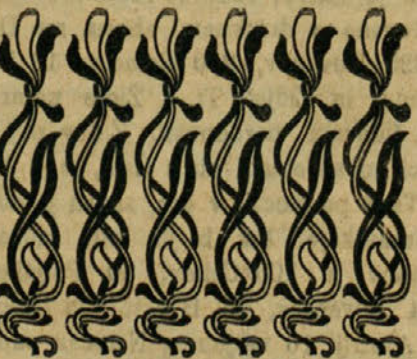
Neurja na Španskem. Madrid, 28. januarja. Iz mnogih krajev se javlja sneg in toča. V pokrajini Saragossa je sneg cel meter visok.

Iz Bilbao in San Sebastiana na Španskem prihajajo nove vesti o velikih opustošenjih. Mnogo oseb je utonilo.

Naročajte in širite naš list!

Vina

štajerska, dolenjska, goriška, vipavska, istrijanska, dalmatinska, jamčeno pristna

Raznoterosti.

Charles D. Williams, škof misiganske episkopalne škofije, Karl E. Schmidt in Konrad Pfeiffer so prosili policijskega komisarja Croula v Detroit, Mich., naj se preklicne prepoved, ki zabranjuje govoriti znani anarhistki Emi Goldman na javnem shodu. Izrekli so, da se stori ta korak v interesu do svobode govora. To je seveda v Ameriki.

Nesamoslojna republika. Med Avstrijo in Italijo leži mala republika, ki je skoraj popolnoma pozabljena od sveta. To je mala, plodna dolina Bestina, ki deli Monti Tombra in Caplone, ter se nahaja na granici. Ta dolina čini v resnici malo državo, katero sicer niso sosedne vevlasti priznale, a tudi na oficijelnih zemljevidih obeh držav ni označena.

Svetujemo Vam, da ne zanemarjate revmatične in protinske bolečine, bodljaje, bolečine v križu in sklepih. Poskušni tucat Fellerjevega fluida z znamko „Elsafluid“ stane le 5 kron. Najboljši deli rabarberjeve korenine, ki pospešujejo izmenjavo snovi, torej tudi kri izboljšujejo, vsebujejo bolečine in krč olajšujoče, slast pospešujoče Fellerjeve odvajajoče Rabarberpilule z. zn. „Elsapilule“. 6 škatlic franko 4 krone. Dobi se jih pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsin trg št. 257. (Hrvaško.)

:: Našim rodbinam priporočamo ::
Kolinsko cikorijo.

Epilepsija.

Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zateva naj knjigo o tem.

52-44 Dobi jo zastonj in poštine prosto v 11
Labudovi lekarni, Frankobrod o. M.
(Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

Varstvena znamka:
„SIDRO“.

Sinement Capsici comp.,

nadomestek za 32

sidrov - pain - expeller

je vobče priznan kot **izvratno, bolečine tolažeče in odvajalno vmetenje pri prehlajenju** i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1.40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirne steklenice in škatlje z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „zlitem levu“

v Pragi

Elizabetna ulica št. 5, nova.

Razpošiljatev vsak dan.

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 3.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dneva vzdiga.

== Kolodvorska cesta št. 27. ==

Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženišinske kavcije.
Eskompt in inkasso menio. :: Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podr. v Spiljetu in Trstu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 52—48

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.